

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Przerośli ul. Rynek 2
16-427 Przerośl**

Białystok – sierpień - 2012r.

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli, ul. Rynek 2, przeprowadzonej w dniach 18, 19, 20 lipca 2012r.

Wójtem Gminy Przerośl jest Pan Sławomir Renkiewicz.

Z dniem 1 stycznia 2009r. na stanowisko kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli zatrudniono Pana Rafała Lejmel.

[Akta kontroli str.12-16]

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli utworzono na podstawie Uchwały Nr VIII/44/90 Gminnej Rady Narodowej w Przerośli z dnia 22 marca 1990r.

[Akta kontroli str.10]

Kontrole przeprowadzili:

1. Anna Giesko - starszy inspektor - kierownik zespołu inspektorów,
2. Anna Liszewska - starszy inspektor wojewódzki,
– pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 1/2012 z dnia 22 czerwca 2012r. (PS-V.431.36.2012.AG) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego- Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

[Akta kontroli str.8]

Kontrolę przeprowadzono w dniach 18,19, 20 lipca 2012r.

Ileć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) ośrodka/GOPS – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli, ul. Rynek 2, 16-427 Przerośl.
- 2) ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.).

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielał:

Pan Rafał Lejmel - Kierownik Ośrodka.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy i zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena działalności kontrolowanej jednostki dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – ustalenie zakresu, przyczyn i skutków nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

Rodzaj kontroli:

Kontrola kompleksowa

Przedmiotowy zakres kontroli:

W trakcie kontroli sprawdzono następujące zagadnienia:

- I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.
- II. Zasoby kadrowe ośrodka.
- III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.
- IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- V. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VI. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VII. Realizacja zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VIII. Realizacja zadania określonego w art. 110a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od 01.07.2011r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne, dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek zlokalizowany jest na pierwszym piętrze, w budynku Urzędu Gminy Przerośl. Przed wejściem oraz wewnątrz budynku występują bariery architektoniczne.

GOPS zajmuje 3 pomieszczenia biurowe, w których pracuje 4 pracowników Ośrodka oraz 1 inspektor zatrudniony w Urzędzie Gminy. Ośrodek jest wyposażony w niezbędne sprzęty i urządzenia biurowe. Każdy z pracowników posiada wyodrębnione stanowisko pracy oraz korzysta z odrębnych zestawów komputerowych podłączonych do drukarek. Pokoje wyposażone są w odpowiednią do stanu zatrudnienia liczbę biurków, krzeseł, regałów biurowych, szafek, aparatów telefonicznych.

II. Zasoby kadrowe ośrodka

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zatrudnieni byli:

- kierownik (zatrudniony od 01.01.2009r. do 31.03.2009r. w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast od 01.04.2009r. w wymiarze czasu pracy 4/5 etatu),
- 2 pracowników socjalnych,
- starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych,
- opiekunka środowiskowa,
- 3 opiekunki specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - *w tabeli nr III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.03.2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.) nie określono takiego stanowiska pracy.*

W toku czynności kontrolnych ustalono, że trzy osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu, *natomiast dwie osoby (jedna zatrudniona w okresie od 16.01.2012r. do 22.06.2012r., druga od 25.06.2012r.) nie posiadają co najmniej półrocznego stażu w jednej z następujących*

jednostek: szpitalu psychiatrycznym, jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym, ośrodka terapeutyczno - edukacyjno - wychowawczym, zakładzie rehabilitacji, innej jednostce niż wymienione świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe wszystkich pracowników. Kwalifikacje kierownika jednostki oraz pracowników GOPS zawarto w wykazie pracowników załączonym do akt kontroli.

[Akta kontroli str.78-86]

Gminę Przerośl zamieszkuje 3095 mieszkańców (stan na 30 czerwca 2012r.) – biorąc pod uwagę fakt, że w Ośrodku zatrudnionych jest dwóch pracowników socjalnych, należy stwierdzić, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie spełnia norm określonych w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.), zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

[Akta kontroli str.60]

Pracownicy socjalni pracujący w terenie posiadają legitymacje pracownika socjalnego według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2011r., Nr 27, poz. 138) oraz załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r., poz.712). W toku czynności kontrolnych ustalono, że pracownicy socjalni otrzymują dodatek do wynagrodzenia z tytułu świadczenia pracy socjalnej w środowisku, przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ww. ustawy o pomocy społecznej, jeden z pracowników socjalnych korzysta z dodatkowego urlopu wypoczynkowego w ilości 10 dni roboczych, raz na dwa lata.

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

Uchwałą Nr XVI/103/04 Rady Gminy Przerośl z dnia 22 października 2004r. ze zmianą nadano Statut GOPS w Przerośli. *W § 7 ust. 2 ww. statutu dokonano zapisu „obsługę finansowo - kasową Ośrodka zapewnia Wójt”, co jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Uregulowania przyjęte w § 4 ust. 4 statutu w zakresie realizacji zadań zleconych (przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia), są niezgodne z art. 17 ust.1 pkt.19, 20 ustawy o pomocy społecznej.*

[Akta kontroli str.18-26]

Zarządzeniem Nr 1 Kierownika GOPS w Przerośli z dnia 6 lutego 2009r. wprowadzono Regulamin Pracy GOPS w Przerośli.

W trakcie kontroli stwierdzono, że obsługę finansowo – księgową Ośrodka prowadzi Urząd Gminy w Przerośli, co jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Pismem z dnia 14.12.2011r. Kierownik GOPS, powołując się na ww. ustawę zwracał się do Wójta Gminy Przerośl o przekazanie dodatkowych środków finansowych na zatrudnienie głównego księgowego.

[Akta kontroli str.90-92]

Zarządzeniem Nr 1/2009 Kierownika GOPS Przerośl z dnia 15 czerwca 2009r. wprowadzono Regulamin Wynagradzania Pracowników Zatrudnionych w GOPS Przerośl.

Wójt Gminy Przerośl upoważnił kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wykaz upoważnień udzielonych kierownikowi Ośrodka znajduje się w aktach kontroli.

W trakcie kontroli ustalono, iż Kierownik GOPS w Przerośli Zarządzeniem Nr 2/2011/2012 z dnia 6 lipca 2012r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji o organizacji i zakresie działania składnicy akt i jednolitego rzeczowego wykazu akt w GOPS w Przerośli, w uzgodnieniu z Dyrektorem Archiwum Państwowego w Suwałkach, wprowadził w dniu 06.07.2012r. do stosowania w Ośrodku instrukcję kancelaryjną, instrukcję o organizacji i zakresie działania składnicy akt oraz jednolity rzeczowy wykaz akt.

W okresie podlegającym kontroli korespondencję wpływającą do Ośrodka rejestrowano w dzienniku korespondencyjnym, natomiast pisma wychodzące oraz decyzje administracyjne w rejestrze korespondencji wychodzącej. Ośrodek prowadził ewidencję wyjść w godzinach służbowych oraz wewnętrzne rejestry pracy socjalnej

W toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowania w sprawach świadczeń, określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończone decyzjami administracyjnymi przeprowadzone były poza wyjątkami opisanymi w protokole zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalona była na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej (obowiązuje od 1 lipca 2011r.), wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Uchwałą Rady Gminy Przerośl Nr XII/84/08 z dnia 24 czerwca 2008r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Przerośl w latach 2008 – 2015. Do Strategii wprowadzono zmiany Uchwałą Rady Gminy Przerośl Nr XVII/122/09 z dnia 13 marca 2009r. oraz Uchwałą Nr XXV/163/10 z dnia 28 kwietnia 2010r.

Misją Gminy jest stworzenie nowych miejsc pracy, podniesienie kwalifikacji zawodowych i ograniczenie przestępczości, stworzenie poczucia bezpieczeństwa, idealnej rodziny bez większych problemów społecznych.

Wyżej wymieniony dokument zawiera wstęp, charakterystykę gminy, diagnozę problemów, analizę SWOT, źródła i opis podstawowych problemów społecznych występujących w gminie, wizję ich rozwiązania, cele strategiczne, operacyjne, monitoring, harmonogram realizacji zaplanowanych zadań, realizatorów, źródła finansowania oraz czas ich realizacji .

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej

GOPS w Przerośli przesłał w dniu 10.01.2011r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2011. Bilans zawiera potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych i własnych, określonych ustawą o pomocy społecznej, prowadzenia i utrzymania Ośrodka, realizacji aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, potrzeby szkoleniowe oraz gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Kierownik Ośrodka w dniu 27.04.2012r. przekazał Przewodniczącemu Rady Gminy Przerośl ocenę zasobów pomocy społecznej sporządzoną w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, która została przedstawiona na Sesji Rady Gminy Nr XIV/99/2012 w dniu 29.06.2012r. (zmiana obowiązująca w ustawie o pomocy społecznej od 3.05.2011r.).

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

W okresie od 01.07.2011r. do 30.06.2012r. gmina Przerośl nie udzielała pomocy osobom potrzebującym schronienia, ponieważ nie było osób wymagających tego typu pomocy. W razie potrzeby gmina zapewni schronienie w mieszkaniach komunalnych, zlokalizowanych na terenie gminy Przerośl, bądź skieruje osoby pozbawione schronienia do jednostek zapewniających tego rodzaju wsparcia m. in. do Domu dla Osób Najuboższych w Garbasie Drugim.

Osobom potrzebującym przyznawano pomoc w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”.

Ośrodek w ww. okresie przekazał osobom potrzebującym odzież, pampersy, pieluchomajtki, balkoniki, które otrzymał nieodpłatnie od Holenderskiej Fundacji Mosty Przyjaźni.

[Akta kontroli str.116]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. kierownik Ośrodka przyznał zasiłki okresowe 48 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 33,84 zł, najwyższy 904,00 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. Ośrodek przyznał zasiłki okresowe 46 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 20,00 zł, najwyższy – 904,00 zł.

Świadczenia przyznawano w szczególności z powodu: bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. GOPS.8123.ZO.139.11 z 02.12.2011
2. GOPS.4611.XV.3.2012 z 13.02.2012
3. GOPS.4611.XLVI.3.2012 z 01.06.2012
4. GOPS.4611.XVI.3.2012 z 13.02.2012
5. GOPS.4611.XIV.6.2012 z 06.03.2012
6. GOPS.8123/ZO/92/11 z 05.09.2011
7. GOPS.4611.XXVIII.3.2012 z 16.02.2012
8. GOPS.4611.XXXIII.3.2012 z 05.03.2012
9. GOPS.4611.XLIV.3.2012 z 13.04.2012
10. GOPS.8123/ZO/107/11 z 16.09.2011

- w pięciu przypadkach dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 3, 4, 7, 8, 9**,
- w jednym przypadku w aktach sprawy brak oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 10**.

Wysokość zasiłków okresowych i okres na jaki przyznano ustalano w większości na podstawie art. 38 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Nie wypłacano zasiłków okresowych niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a ww. ustawy o pomocy społecznej, w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym, pobierającą ww. zasiłek.

[Akta kontroli str.68-76]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. kierownik Ośrodka przyznał zasiłki celowe 11 osobom – 11 świadczeń. Najniższy zasiłek wyniósł 160,00 zł, najwyższy 350,00 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. kierownik Ośrodka przyznał zasiłki celowe 7 osobom - 7 świadczeń. Najniższy zasiłek wyniósł 150,00 zł., najwyższy 350,00 zł.

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznawano z przeznaczeniem na częściowe pokrycie wydatków związanych z zakupem opału, odzieży, żywności, leków. Pomocy udzielano w szczególności z powodu: bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby.

W okresie objętym kontrolą gmina nie udzielała pomocy w postaci zasiłków celowych w oparciu o art. 39a ustawy o pomocy społecznej.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. GOPS.8121.ZC.17.11 z 14.12.2011r.
2. GOPS.8121.ZC.10.11 z 14.11.2011r.
3. GOPS.4612.ZC.II.3.2012 z 25.01.2012r.
4. GOPS.4612.ZC.1.2012 z 03.02.2012r.
5. GOPS.4612.ZC.VI.3.2012 z 28.03.2012r.
6. GOPS.4612.ZC.IV.3.2012 z 05.03.2012r.
7. GOPS.4612.ZC.V.3.2012 z 12.03.2012r.
8. GOPS.ZC.III.3.2012 z 17.02.2012r.
9. GOPS.8121.ZC.18.11 z 14.12.2011r.
10. GOPS.8121.ZC.16.11 z 14.12.2011r.

Rada Gminy podjęła uchwałę Nr II/13/10 z dnia 21.12.2010r. o której mowa w art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.68-76]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

[Akta kontroli str.116]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie objętym kontrolą Gmina Przerośl nie przyznawała oraz nie wypłacała zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Wójt Gminy Przerośl wydał 1 decyzję administracyjną przyznającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Dokonano kontroli akt sprawy, w tym decyzji rozstrzygającej postępowanie administracyjne:

1. GOPS.4618.1.2012 z 25.01.2012r.

[Akta kontroli str.116]

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.114]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

[Akta kontroli str.114]

10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli w okresie objętym kontrolą świadczył pracę socjalną na rzecz rodzin potrzebujących. Na terenie miasta pracę socjalną wykonuje dwóch pracowników socjalnych, którzy poruszają się po terenie gminy samochodem służbowym Urzędu Gminy lub samochodem prywatnym Kierownika Ośrodka oraz pracownika socjalnego.

Osoby i rodziny zgłaszające się do Ośrodka otrzymują wsparcie w postaci pracy socjalnej, która obejmuje:

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w sporządzaniu pism urzędowych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami,
- organizacja pomocy rzeczowej,
- mediacje rodzinne,
- poradnictwo.

Ośrodek w zakresie pracy socjalnej współpracuje z różnymi instytucjami, m.in.: z policją, szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przerośli, Domem Dziecka w Pawłówce, Stowarzyszeniem Przyjaciół Domu Dziecka w Pawłówce, Przeorskim Stowarzyszeniem Kulturalno - Społecznym „ZIUNA”, Stowarzyszeniem Dialogu i Mediacji „Blżej”.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie prowadził pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny. Z wyjaśnień kierownika Ośrodka udzielonych w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że proponowano zawarcie kontraktu socjalnego jednej osobie, która odmówiła współpracy.

[Akta kontroli str.112-114]

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. gmina organizowała i świadczyła usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania 19 osobom, natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. - 23 osobom. W obu okresach kontrolnych odpłatność za świadczone usługi kształtowała się od 1,20 zł. do 8,00 zł. w rozliczeniu za jedną godzinę usług. Natomiast koszt jednej godziny usług wyniósł 8,00 zł. Ww. usługi w ramach prac społecznie użytecznych świadczyły osoby skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach oraz opiekunka środowiskowa.

Merytoryczny zakres usług świadczonych na rzecz osób objętych opieką ustalano w zależności od zleceń lekarskich i potrzeb osób. Zakres usług obejmował: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ustalono zakres usług, okres na jaki przyznano, miejsce świadczenia usług, odpłatność ponoszona przez stronę.

Ośrodek prowadzi miesięczne kontrolki czasu pracy osób wykonujących usługi opiekuńcze, w których określono dane personalne osoby objętej usługami, termin usługi, czas pracy, miesięczną liczbę godzin oraz potwierdzenia wykonanych usług przez osobę objętą tą formą pomocy, świadczącą usługi oraz Kierownika Ośrodka.

W okresie objętym kontrolą gmina nie świadczyła specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi z uwagi na brak potrzeb.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. GOPS.8137/UO/9/11 z 30.08.2011r.
2. GOPS.4625.UO.XX.3.2012 z 12.04.2012r.
3. GOPS.8137/UO/11/11 z 23.09.2011r.
4. GOPS.4625.UO.XXII.6.2012 z 04.05.2012r.
5. GOPS.4625.UO.XXI.3.2012 z 20.02.2012r.

- w jednym przypadku dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - **poz. 2.**

Uchwałą Rady Gminy Przerośl Nr II/12/10 z dnia 21 grudnia 2010r. ze zmianą określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

[Akta kontroli str.40-44]

W toku czynności kontrolnych ustalono, że na terenie gminy Przerośl nie funkcjonują rodzinne domy pomocy społecznej prowadzone przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

Gmina nie prowadzi placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego i mieszkań chronionych.

Zadania gminy związane ze wspieraniem rodziny w procesie wychowywania dzieci i młodzieży realizowane są przez świetlice szkolne działające w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Szkole Podstawowej w Przerośli, zajęcia prowadzone w Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Turystyki w Przerośli, Stowarzyszeniu Przyjaciół Domu Dziecka w Pawłówce oraz organizowane przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przerośli.

[Akta kontroli str.110-112]

Od 1 stycznia 2012r. art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej został zmieniony przez art. 218 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm. (w części dotyczącej prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego).

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Przerośl na lata 2007 -2017 został przyjęty uchwałą Nr VI/30/07 Rady Gminy Przerośl z dnia 22 czerwca 2007r.

Dokument zawiera: wstęp, zasady ogólne systemu, cele globalne, priorytety, domeny gminnego systemu profilaktyki, którym przyporządkowano cele operacyjne, zadania oraz realizatorów.

Przyjęty Uchwałą Rady Gminy Przerośl System jest ogólny, nie sformułowano konkretnych działań umożliwiających realizację przyjętych w programie zadań, jak również nie przedstawiono źródeł i sposobu jego finansowania.

Od 1 stycznia 2012r. art. 17 ust. 1 pkt 13 ustawy o pomocy społecznej został uchylony przez art. 218 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

14) dożywianie dzieci

Gmina Przerośl realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.).

Pomoc w formie dożywiania dzieciom przyznawano w szczególności z powodu: ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, wielodzietności.

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. pomocą w tej formie objęto - 109 uczniów, natomiast od 01.01.2012r. do 30.06.2012 r. – 100 uczniów. Koszt jednego posiłku w okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. wyniósł 2,95zł., natomiast od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. 2,80 zł. Dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie jednego dania gorącego (zupa z wkladką).

W okresie objętym kontrolą GOPS w Przerośli przyznawał pomoc w formie posiłków na podstawie art. 6a ww. ustawy - 8 uczniom.

W okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) Ośrodek nie realizował wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie przyznawania posiłków, zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka nie realizowano ww. programu w okresie wolnym od nauki, z uwagi na brak stołówek do wydawania posiłków oraz brak wniosków w tym zakresie.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz.2259, ze zm.) celem programu jest długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia - tj. objęcie pomocą w ramach Programu dzieci i młodzież w okresie przerw od nauki, a także dzieci nieuczęszczających do placówek oświatowych i osób dorosłych.

[Akta kontroli str.110]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. GOPS.8106/22/2011 z 22.09.2011r.
2. GOPS.8106/21/2011 z 22.09.2011r.
3. GOPS.4623.XXXVIII.3.2012 z 06.02.2012r.
4. GOPS.4623.XXXIV.3.2012 z 23.01.2012r.
5. GOPS.4623.XXXVII.3.2012 z 02.02.2012r.

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Uchwałą Rady Gminy Przerośl Nr II/15/10 z dnia 21 grudnia 2010r. określono sposób sprawienia pogrzebu przez Gminę Przerośl.

[Akta kontroli str.110]

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz § 8 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837), w którym określono tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu, w okresie objętym kontrolą z terenu Gminy Przerośl skierowano 1 osobę wymagającą całodobowej opieki do Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach.

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. gmina Przerośl ponosiła odpłatność za pobyt 2 osób w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach. W ww. okresie najniższa odpłatność ponoszona przez gminę wynosiła 1672,63 zł., najwyższa 2465,20 zł. Łącznie w ww. okresie gmina poniosła opłatę w wysokości 20 666,40 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. gmina Przerośl ponosiła odpłatność za pobyt 2 osób w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach. W ww. okresie najniższa odpłatność ponoszona przez gminę wynosiła 1658,96 zł., najwyższa 1771,77 zł. Łącznie w ww. okresie gmina poniosła opłatę w wysokości 21 413,69 zł.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

I osoba:

1. GOPS.8131/III/11/2011 z 02.08.2011 - decyzja zmieniająca odpłatność,
2. GOPS.4626.I.4.2012 z 11.04.2012 - decyzja zmieniająca odpłatność,

II osoba:

1. GOPS.4626.III.3.2012 z 21.06.2012 - decyzja o skierowaniu do domu pomocy społecznej,

III osoba:

1. GOPS.4626.II.3.2012 z 11.04.2012 - decyzja zmieniająca odpłatność.

- w trzech przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Przerośl) za pobyt stron w ww. placówce; rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej

osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – **I osoba poz. 1, 2, III osoba poz.1,**

- w dwóch przypadkach dokonano zmian decyzji administracyjnej w zakresie zmiany odpłatności za pobyt w dps poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – **I osoba poz. 2, III osoba poz. 1.**

W aktach spraw znajdują się niezbędne dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz.1837).

[Akta kontroli str.108-110]

16a) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.108]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC. w wymaganym terminie.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) GOPS Przerośl umieścił sprawozdania i meldunki. W aplikacji SAC znajduje się komplet Zbiorów Centralnych wymaganych w okresie objętym kontrolą.

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rada Gminy Przerośl Uchwałą Nr II/10/10 z dnia 21 grudnia 2010r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2011 zaplanowała na utrzymanie Ośrodka w 2011r. (w dziale 852 - pomoc społeczna, rozdziale 85219) kwotę 114 258,00 zł., z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wyniosła 52 000 zł.

Rada Gminy Przerośl Uchwałą Nr XI/74/11 z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2012 zaplanowała na utrzymanie Ośrodka w 2012r. (w dziale 852 pomoc społeczna, rozdziale 85219) kwotę 134 979,00 zł., z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wyniosła 55 000 zł.

[Akta kontroli str.36-38]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Kierownik Ośrodka przyznawał i wypłacał zasiłki stałe z powodu całkowitej niezdolności do pracy w związku z niepełnosprawnością oraz niezdolnością do pracy z tytułu wieku.

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. z tej formy pomocy korzystało 17 osób, najniższy zasiłek wyniósł – 247,54 zł, najwyższy – 444,00 zł, wypłacono 101 świadczeń, na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę 39.528,24 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. z tej formy pomocy korzystało 17 osób, najniższy zasiłek wyniósł – 68,62 zł, najwyższy – 444,00 zł, wypłacono 94 świadczenia, na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę 36.070,20 zł.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. GOPS.4610.XVII.1.2012 z 18.01.2012

2. GOPS.8122/ZS/2/2011 z 13.07.2011
3. GOPS.4610.XIII.5.2012 z 29.06.2012 - decyzja zmieniająca
4. GOPS.4610.XVIII.6.2012 z 08.06.2012 - decyzja zmieniająca
5. GOPS.4610.II.6.2012 z 16.05.2012 – decyzja zmieniająca.

- w trzech przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej znajduje się zapis dotyczący opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadaje ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny – **poz. 1, 2, 4,**
- w jednym przypadku w aktach sprawy brak wywiadu, o którym mowa w art. 107 ust.1 w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 3,**
- w jednym przypadku dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości zasiłku stałego poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – **poz. 3,**
- w jednym przypadku wywiad rodzinny przeprowadzono po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138) – **poz. 2,**
- w jednym przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – **poz. 5.**

Wysokość zasiłku stałego ustalono zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.108]

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie objętym kontrolą Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej i niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu:

- w okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. za 17 osób - 97 składek, wysokość składek zawierała się w przedziale od 22,28 zł. do 39,96 zł., w łącznej wysokości 3.557,58 zł.,
- w okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. za 17 osób - 91 składek, wysokość składek zawierała się w przedziale od 12,35 zł. do 39,96 zł., w łącznej wysokości 3.246,35 zł.

[Akta kontroli str.106-108]

V. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przerośli realizował usługi specjalistyczne z zaburzeniami psychicznymi dla 3 osób. Usługi świadczyły 3 osoby zatrudnione na umowę o pracę (w tym 1 pracownik socjalny, 1 pedagog, 1 terapeuta zajęciowy).

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. usługi świadczone dla 2 osób z zaburzeniami psychicznymi, koszt 1 godziny usług wyniósł 12,64 zł., wysokość odpłatności za świadczenie usług kształtowała się od 1,90 zł. do 2,52 zł. w rozliczeniu za jedną godzinę usług.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. usługi świadczone dla 3 osób, koszt 1 godziny usług wyniósł 16,22 zł., wysokość odpłatności za świadczenie usług kształtowała się od 1,14 zł. do 3,65 zł. w rozliczeniu za jedną godzinę usług.

Zakres usług obejmował: wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, dbałość o higienę i wygląd, pomoc w radzeniu z sytuacjami kryzysowi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, motywowanie do aktywności, leczenie i rehabilitację oraz w razie potrzeby umożliwienie kontaktu z lekarzem rodzinnym, specjalistą, wykupywanie i dawkowanie leków, współpracę z rodziną.

Ośrodek prowadzi miesięczne kontrolki czasu pracy osób wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w których określono dane personalne osoby objętej usługami, termin usługi, czas pracy, miesięczną liczbę godzin oraz potwierdzenia wykonanych usług przez osobę objętą tą formą pomocy, wykonującą usługi oraz Kierownika Ośrodka.

Usługi przyznawano na podstawie ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.).

W trakcie kontroli sprawdzono losowo wybrane akta osób korzystających z usług, w tym n. wym. decyzje administracyjne:

1. GOPS.8138.SUO.1.09.11.1 z 11.10.2011 - decyzja zmieniająca
2. GOPS.4625.SUO.I.3.2012 z 27.04.2012 - decyzja zmieniająca
3. GOPS.4625.SUO.II.3.2012 z 06.04.2012 - decyzja zmieniająca
4. GOPS.4625.SUO.III.3.2012 z 01.06.2012

- w trzech przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – **poz. 1, 2, 3,**
- w jednym przypadku dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 4,**
- w jednym przypadku w aktach sprawy brak oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1,**
- w jednym przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – **poz. 1.**

[Akta kontroli str.104]

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną

Nie realizowano ww. zadania z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.102]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Gmina Przerośl nie prowadzi środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby zainteresowane ww. formą pomocy w ramach pracy socjalnej są kierowane do Ośrodka Wsparcia w Lipniaku oraz na zajęcia prowadzone w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Filipowie

[Akta kontroli str.102]

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

W okresie podlegającym kontroli Gmina Przerośl realizowała zadanie wynikające z rządowego programu pomocy społecznej „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Wojewoda Podlaski zawarł w dniu 17.02.2011r. z Wójtem Gminy Przerośl Porozumienie (Nr PS-I.946.1.74.2011.JŻ) w sprawie określenia wysokości dotacji przyznanej na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie dożywiania osób potrzebujących w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zgodnie z Porozumieniem Gmina Przerośl uzyskała dotację celową w kwocie 20.500 zł. (w tym na pomoc w formie posiłku, pomoc w formie świadczenia pieniężnego, w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego, w postaci produktów żywnościowych) i zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości nie mniejszej niż 10.000 zł.

Porozumienie było kilkakrotnie aneksowane. Aneksem Nr 1/2011 z 16.05.2011r. na kwotę 22.500 zł., Aneksem Nr 2/2011 z 22.07.2011r. na kwotę 27.500 zł., Aneksem Nr 3/2011 z 12.10.2011r. na kwotę 30.000 zł. Uwzględniając zmiany kwot wprowadzone aneksami zwiększono dotację z budżetu państwa do 30.000 zł.

W dniu 09.02.2012r. Wojewoda Podlaski zawarł z Wójtem Gminy Przerośl Porozumienie (Nr PS-IV.946.4.2012.EW) w sprawie określenia wysokości dotacji przyznanej na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie dożywiania osób potrzebujących w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2012r. gmina uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 15.000 zł. na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego, zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego, w postaci produktów żywnościowych. Gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne odpowiednio w wysokości nie mniejszej niż 10.000 zł. Porozumienie było aneksowane - Aneksem Nr 1/74/2012 z dnia 10.05.2012r. na kwotę 18.272 zł.

W okresie objętym kontrolą nie były doposażone punkty wydawania posiłków i nie utworzono nowych punktów wydawania posiłków oraz nie pokrywano kosztów dowozu posiłków.

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. w ramach programu pomocy udzielono 4 rodzinom (dla 5 dzieci w rodzinach) w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasiłek celowy). Na realizację ww. pomocy wydatkowano kwotę 664,00 zł., najniższy zasiłek wyniósł 100,00 zł., najwyższy 231,80 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. Kierownik Ośrodka nie przyznawał posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ww. okresie GOPS Przerośl na podstawie art. 101 ust. 3, 7 ustawy o pomocy społecznej dokonał zwrotu zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku w wysokości 200,00 zł. na podstawie noty obciążeniowej wystawionej przez MOPS Suwałki.

Dożywianie uczniów w szkołach opisano na str. 10-11 protokołu.

[Akta kontroli str.102]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. GOPS.8121.ZC.D.3.11 z 14.12.2011
2. GOPS.8106.1.D.11 z 06.12.2011
3. GOPS.8121.ZC.D.4.11 z 15.12.2011

4. GOPS.8121.ZC.D.2.11 z 14.12.2011

- w dwóch przypadkach w aktach sprawy brak oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 2, 3.**

Rada Gminy Przerośl na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267 poz. 2259 z póź.zm.) podjęła uchwałę Nr XI/77/08 z dnia 22 kwietnia 2008r. w sprawie określenia warunków odpłatności za pomoc przyznaną osobom i rodzinom w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

[Akta kontroli str.52-54]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

Nie realizowano zadania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.100]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka na terenie gminy Przerośl nie zamieszkują cudzoziemcy, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany.

[Akta kontroli str.100]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.100]

V. Realizacja zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. Kierownik Ośrodka przyznał zasiłki specjalne celowe 21 osobom – 21 świadczeń, w wysokości od 100,00 zł. do 350,00 zł. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. 12 osobom – 13 świadczeń, w wysokości od 100,00 zł. do 350,00 zł. Pomocy udzielano w szczególności z powodu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia, z przeznaczeniem na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, zakupu opału, żywności.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. GOPS.4612.SZC.I.3.2012 z 13.02.2012r.
2. GOPS.4612.SZC.X.3.2012 z 27.02.2012r.
3. GOPS.4612.SZC.VII.3.2012 z 06.03.2012r.
4. GOPS.4612.SZC.IX.3.2012 z 13.03.2012r.
5. GOPS.8121/SZC/19/2011 z 12.10.2011r.
6. GOPS.8121/SZC/21/11 z 03.11.2011r.
7. GOPS.8121/SZC/16/11 z 07.09.2011r.
8. GOPS.4612.SZC.XII.3.2012 z 03.04.2012r.
9. GOPS.4612.SZC.V.3.2012 z 17.02.2012r.
10. GOPS.4612.SZC.VIII.3.2012 z 07.03.2012r.

- w 8 przypadkach dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust.5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10.**

[Akta kontroli str.106]

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.106]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy

Gmina Przerośl nie prowadzi domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym ze względu na małą ilość osób wymagających ww. formy pomocy. Natomiast osoby wymagające ww. formy pomocy są kierowane do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej oraz do Ośrodka Wsparcia w Lipniaku.

[Akta kontroli str.106]

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy Przerośl nie podejmowała uchwał w sprawie realizacji programów osłonowych wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

W okresie podlegającym kontroli nie udzielano pomocy kombatanom na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 371, ze zm.) oraz nie wydawano stanowiska zawierającego informację o sytuacji rodzinnej, materialnej oraz pomocy udzielonej wnioskodawcy przez Ośrodek.

Z dniem 23 września 2011r. art. 19 ust. 7-12 ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego został uchylony przez art. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2011r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. Nr 187, poz. 1109).

[Akta kontroli str.106]

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

Ośrodek współpracuje z PUP w Suwałkach w zakresie upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach i kursach organizowanych przez PUP.

W okresie od 01.07.2011r. do 31.12.2011r. skierowano 14 osób na prace społecznie użyteczne, 4 osoby na prace interwencyjne, 2 osoby na roboty publiczne.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.06.2012r. skierowano 13 osób na prace społecznie użyteczne, 4 osoby na roboty publiczne, 1 osobę na staż.

Ośrodek nie zawierał porozumienia z PUP w Suwałkach w sprawie planowanych działań wobec bezrobotnych wynikającego z art. 108 ustawy o pomocy społecznej.

Opis współpracy z PUP zawarto w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień.

[Akta kontroli str.104]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W okresie objętym kontrolą Ośrodek koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2015 poprzez:

- współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Turystyki w Przerośli w zakresie promowania aktywnego trybu życia osób starszych - wspieranie różnych form działalności i inicjatyw (Dzień Seniora, organizacja wypoczynku letniego, kursów zawodowych - prawo jazdy kat „B”),
- organizowanie spotkań dla bezrobotnych z radcą prawnym, doradcami zawodowymi,
- prowadzenie profilaktycznej działalności w zakresie ograniczania zjawiska alkoholizmu tj. kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”,
- dokonywanie przez pracowników socjalnych analizy potrzeb wynikających z głównych problemów społecznych oraz udzielanie pomocy określonej w ustawie o pomocy społecznej,
- realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dzieciom i młodzieży,
- wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy,
- nadzór i kierowanie osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin do Punktu Konsultacyjnego,
- pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi,
- informowanie osób niepełnosprawnych o możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz udzielanie pomocy finansowej i poradnictwa specjalistycznego osobom niepełnosprawnym,
- współpracę GOPS z instytucjami i organizacjami.

[Akta kontroli str.100]

2) wytaczanie powództw o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

W okresie objętym kontrolą Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców gminy ze względu na brak potrzeb w tym zakresie. Udzielano natomiast pomocy przy sporządzaniu pism procesowych oraz uzupełnieniu dokumentów w ramach pracy socjalnej.

[Akta kontroli str.98]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

W okresie objętym kontrolą Ośrodek skierował 5 wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach. Ponadto osobom zainteresowanym udzielano pomocy przy wypełnianiu, kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

[Akta kontroli str.98]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka.

Sprawozdanie za 2010r. zostało przedstawione na IV Sesji Rady Gminy Przerośli w dniu 18 lutego 2011r., natomiast sprawozdanie za 2011r. zostało przedstawione na XII Sesji Rady Gminy w dniu 27.02.2012r.

W sprawozdaniach z działalności Ośrodka za 2010r. oraz 2011r. nie przedstawiono potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2011r. oraz 2012r.

Rada Gminy Przerośl nie opracowała i nie skierowała do wdrożenia lokalnych programów pomocy społecznej z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.98]

VIII. Realizacja zadań wynikających z art. 110a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) wyodrębnienie w ramach struktury organizacyjnej ośrodka zespołu realizującego zadania ośrodka w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka nie wyodrębniono zespołu realizującego zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej. Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych, którzy na bieżąco realizują ww. zadania w ramach pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 110a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w skład ww. zespołu wchodzi co najmniej trzech pracowników socjalnych.

[Akta kontroli str.96]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli, pod pozycją numer 1/2012.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli, drugi Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przerośli został poinformowany o przysługującym prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Kontrolowany:

Przerośl, 13.08.2012 Rafał Lejmel
(miejscowość, data i podpis)

Kontrolujący:

1. Anna Giesko
2. Anna Liszewska